

SLUTREDOVISNING

Bakgrund till projektet

Djurhälsovård är, i enlighet med förbundsstyrelsens programförklaring från hösten 2004, ett prioriterat område inom SF:s verksamhet. Således bedriver förbundet omfattande informations- och utbildningsverksamhet i ämnet. Detta sker dels genom tidskriften Fårskötsel och dels genom nationell och lokal informations- och utbildningsverksamhet riktad till fårägare.

Projektmål

Vidareutveckla och anpassa Elitlamms djurhälso- och smittskyddsrelaterade delar. Utveckling av statistikvisningen

Material och metoder

Registrering av sjukdomar och hälsoindikatorer sker i de individuella besättningarna. Centralt är i detta sammanhang att kvaliteten i den löpande registreringen kontinuerligt vidmakthålls och utvecklas i enlighet med de omvärldsförändringar och den programutveckling som sker.

Förväntade resultat

Att tillsammans med Fårhälsovården inom Gård & Djurhälsan utveckla ett systematiserat arbetssätt på besättningsnivå, i syfte att säkerställa och ytterligare förbättra ett redan gott djurhälso- och smittskyddsläge i svenska fårbesättningar.

Diskussion / Sammanfattning

Under 2017 har det tidigare Fårhälsoprogrammet gjorts om och ingår nu som en integrerad del av Elitlamm. På detta sätt når det fler användare och det blir lättare för användaren att registrera hälsoparametrar och den upplevda nytta av registreringarna ökar. Mycket återstår att utveckla men huvudfokus under 2017 har varit att i samråd med Gård & Djurhälsan utveckla de delar som anses vara mest centrala och av störst behov för djurägaren och dess besättning. Detta har bl.a. resulterat i att Elitlamm nu har funktioner för behandlingar av djur. Det rör både individuella behandlingar och även gruppbehandlingar. Med behandlingar avses både sådana med receptbelagda läkemedel och sådana behandlingar som inte kräver läkemedel men som ändå är av vikt att följa upp, tex klövvård, juverpalpation m.m.

Registrerade behandlingar redovisas både på djurkort för aktuell individ men också översiktligt i en sammanställning över hälsoläget i besättningen där alla behandlingar sammanställs. Vidare finns möjlighet att föra över utförda behandlingar till en ny digital läkemedelsjournal som uppfyller SJVs krav på journal för läkemedelsanvändning. För att informera och vägleda användarna i dessa nya programdelar har vi bl.a. använt oss av personalen som arbetar med Elitlamms support. Det har också publicerats en populärartikel i tidningen Fårskötsel som beskriver dessa nya delar. Vidare har Gård & Djurhälsans fårveterinärer fått introduktion i programdelarna och är bekanta med programmets funktioner så att det även från det hållet kan skapas ett ökat intresse för registrering som framtida rådgivningsunderlag i samband med besättningskontakter.

Slutsatser

Med den fortsatt höga anslutningen till Elitlamm ges hela tiden nya möjligheter till utveckling till fårbonden. Genom utvecklingen av programmet och stödet till dess användare har förutsättningar för ett systematiserat arbetssätt på besättningsnivå gett ett bättre djurskydds- och hälsoläge. Med ökade registreringar av behandlingar i besättning skapas ett nytt unikt underlag för att ge lägesbild och rådgivning kring besättningshälsa. Som en naturlig följd av detta ser vi ett behov av att även kunna följa utveckling över tid i besättningar kring olika hälsoparametrar. En del sådana grundläggande funktioner har nyligen implementerats i programmet och förhoppningen är att vi med anslagsmedel för 2018 kan utveckla dessa delar vidare tillsammans med fårägare och veterinärer.

Övrigt

Se artikel som följer nedan om *Behandlingar och Läkemedelsjournal i Elitlamm*, publicerad i Fårskötsel nr 1 2018.

Behandlingar och Läkemedelsjournal i Elitlamm

När vi införde anteckningssystemet i Elitlamm 2015 visste vi inte riktigt vilken typ av anteckningar som skulle göras. Efter ett tag förstod vi att de flesta anteckningar handlade om behandlingar på en grupp djur, t ex vaccinering, klippning, avlusning. Visst är anteckningar i sig bra, men för behandlingar behövs ett mer strukturerat sätt att registrera.

I Elitlamm tänker vi oss begreppet behandlingar som ganska brett, egentligen som alla åtgärder som man gör med sina djur. I programmet har vi valt att dela in behandlingarna i tre typer: behandlingar som du registrerar tillsammans med en sjukdom på djur, behandlingar på grupper av djur utan preparat/läkemedel samt behandlingar med preparat/läkemedel.

Sjuka djur och behandlingar

Sedan några år har du kunnat registrera sjukdomar i Elitlamm, nu blir hälsoområdet mer komplett när du kan registrera tillhörande behandling. Du kan också registrera resultatet av behandlingen och göra anteckningar som stödjer minnet. När du använder ett läkemedel/preparat med karens så hjälper programmet dig att räkna ut när karens är avslutad. På djurkortet i datorn och i mobilen visas både uppgifter om att djuret är sjukt och sista karensdag.

Elitlamm Tackkort

Djurnummer: 13002-SE4524

Identitet Djurnr: 13002 Pppnr: SE4524 Födelsedatum: 2013-04-05 Syskonskara: 2-2 Ras: P Eget namn: Officiellt namn: Julia ★★★★★	Djurets status Lever i besättningen Gruppering: Nuv. prodplats : SE4524 Pågående sjukdom : Mycoplasma Behandlas för sjukdom Sista karensdag: 2018-01-21	Övriga noteringar ElitLamm Avel Detta djur har officiell härstamning Elitlammkod: 93VAT-JD2T Härstamningsbevis ☐ Utslagsdjur ☐ Obs!	Anteckningar Skriv en anteckning ☐ Viktig <input type="button" value="Lägg till"/> Besvärlig Hälsa 2017-10-19	Lammcentrum Läs mer om... <ul style="list-style-type: none"> Djurkort Andra tackors uppgifter vid lamning Beräknat lamningsdatum Andra djuruppgifter för avelsdjur Betygsättning
---	---	---	---	---

Grund
Pals
Ull
Vikt & Hull
Hälsa
Avel
Stalljournal
Betäckning & Lamning
Andra

Sjukdomsfall
 2018-01-02 Mycoplasma Andra Radera Lägg till behandling

Behandlingsdatum	Beskrivning	Diagnos (orsak)	Preparat och dos	Karens (dygn)	Sista karensdatum	Förskrivande veterinär	Behandlingsresultat	Anteckning
Andra 2018-01-03		Lunginflammation	Engemycin 12 ml		18 2018-01-21	Eva Stenström		Tackan mycket nedsatt.

Övriga behandlingar

Behandlingsdatum	Behandling	Beskrivning	Sista karensdatum	Anteckning	Ant på detta djur
Visa mer... 2017-12-10	Vaccination	Förebyggande gasbrand			☐
Visa mer... 2017-10-19	Avmaskning	Alla djur	2017-10-28	Besvärlig	☐

På djurkortet ser du alla behandlingar djuret fått.

Behandlingar på grupper av djur

Behandlingar behöver inte vara något som kräver preparat/läkemedel. Klippning och klövvård har fått egna rubriker i programmet, men även andra åtgärder du gör med dina djur kan du registrera. Det skulle t ex kunna vara flushing eller kontroll av juver. Behandlingar som kräver preparat/läkemedel, t ex vaccination och avlusning, ställer lite högre krav på registrering. Du får hjälp med vilka uppgifter som behöver registreras. För att underlätta håller programmet reda på, och kan föreslå, tidigare använda preparat. Har du tidigare använt Valbazen 4 ml per 10kg, får du alltså förslag på det vid nästa avmaskning.

Behandling med preparat

Datum
2018-01-03

Beskrivning

Diagnos (orsak) Lunginflammation

Preparat och dos Engemycin 12 ml

Behandlingstid (dagar)

Karens (dygn) 18

Förskrivande veterinär

Namn på den som utfört behandlingen

- Agnes Karlsson
- Eva Stenström

Behandlingsresultat

Kostnad (kr)

Anteckning
Tackan mycket nedsatt.

OK Avbryt

Programmet kommer ihåg tidigare använda preparat/uppgifter och ger textförslag.

Överblick och struktur

Alla sjukdomar och alla behandlingar på ett djur visas på Djurkortets hälsotik. Du får bra kontroll på djurets hälsa under hela dess levnad. På samma sätt får du överblick över hälsoläget i hela besättningen genom att använda programmets Översikt över alla behandlingar. Där visas både enskilda behandlingar på ett djur, men också behandlingar på grupper av djur. Om du skulle vilja registrera in gamla behandlingar, t ex från förra året, är det inga problem, det går bra att registrera i efterhand.

Läkemedelsjournal

Alla registreringar med preparat/läkemedel som du gör förs automatiskt över till din Läkemedelsjournal. Du behöver alltså inte göra något extra, utan har du registrerat dina behandlingar i Elitlamm så har du därmed klarat myndighetskraven. Journalen uppfyller Jordbruksverkets krav. Läkemedelsjournalen finns i programmet som en PDF-fil som du kan ladda ned för att visa upp vid en kontroll. Du behöver alltså inte visa upp hela Elitlamm utan enbart journalen.

JOURNAL Användning av läkemedel och andra preparat/produkter

Brånvik, Annica Bergqvist

Datum för behandling	Djurslag	Djurets identitet	Diagnos	Läkemedlets namn och dosering	Behandlings-tidens längd	Karensid		Förskrivande veterinär	Person som utfört behandlingen	Resultat
						Dagar efter avslutad behandling	Sista datum med karens			
2017-12-18	Får	SE13567-00006	Lunginflammation	Engemycin 12ml dexadr		18	2018-01-05	Emma Granteg	Annica Bergqvist	
2017-12-13	Får	44 djur	Påverkade, lite magra	Valbazen 4 ml per 10 kg		14	2017-12-27	Emma Granteg	Eva Bergqvist	
2017-11-02	Får	44 djur	Gasbrand	Heptavac p+ 2ml/st				Anders Bengtsson	Eva Bergqvist	
2017-10-27	Får	3 djur	Karantän ut	Zinksulfat					Annica Bergqvist	
2017-09-11	Får	6 djur	Inköpta tackor karantän	Bayticol		10	2017-09-21	Emma Granteg	Annica Bergqvist	

Journalen uppställd enligt Jordbruksverkets dokument, artikel nr D75

Vad står på tur?

Nu när behandlingar finns på plats i programmet så grunnar vi vidare på nya hälsodelar. Provtagningar är intressanta att kunna registrera, t ex träckprover och maedi visna-prover. Att kunna hålla koll på karantän när man köpt in eller lånat in djur vore också önskvärt. Det leder i sin tur tankarna till att det vore bra att kunna planera åtgärder framåt för sina djur via en kalender. Jodå, det finns nya delar att se fram emot under 2018 också!

Britt Andréasson
Elitlamm